

27. 1. 2021

Využívání informačních technologií v Praze v roce 2019

Informační a komunikační technologie (ICT) jsou v dnešní době již nezbytnou součástí snad všech odvětví. Proto je důležité věnovat pozornost rozvoji informační gramotnosti již od útlého věku. Není proto až tak překvapivé, že v Praze informační technologie a služby na ně navázané více využívají mladší lidé (16-34 let) a lidé s vyšším vzděláním.

V Praze bylo v roce 2019 celkem 1,55 milionů instalovaných pevných přípojek¹. To je o něco více, než je v Praze obyvatel (k 31.12.2019 to bylo 1,32 mil. obyvatel). Z toho bylo 31 % přípojek aktivních. Mezi technologiemi, které zabezpečují přístup k internetu z pevného místa², dominuje vedení xDSL (49 % všech pevných přípojek), tedy připojení přes pevné telefonní linky. Na druhém místě je připojení přes kabelovou TV (33 %) a na třetím přes optickou síť (18 %).

Využívání informačních technologií v domácnostech a u jednotlivců

Mít doma počítač už je v dnešní době standardem³. V roce 2019 mělo k dispozici osobní počítač (PC, tablet nebo notebook) 83,9 % domácností v Praze. Podle typu domácnosti mělo doma počítač 98,6 % domácností s dětmi, 95,5 % bezdětných domácností osob mladších 40 let a 46 % domácností, kde žijí osoby starší 65 let.

Přenosný počítač mělo v Praze k dispozici celkem 73,5 % domácností, zatímco stolní počítač mělo jen 43,2 % domácností. V čase lze také vidět, že popularita stolního počítače se snižuje, neboť podíl domácností, které ho mají doma, klesá. Lze říci, že je to ve prospěch přenosných počítačů, kde dochází k opačnému jevu. Největší podíl používání přenosného počítače byl v roce 2019 v pražských domácnostech s dětmi (94,2 %) a v domácnostech bezdětných osob mladších 40 let (93,8 % domácností).

Počítač s připojením k internetu mělo v Praze 84,9 % domácností, přičemž mezi domácnostmi s dětmi bylo připojení k internetu téměř 100 %. Internet se stal globálním fenoménem; co bylo dříve nutné vyřídit osobně, telefonicky nebo poštou, lze nyní vyřídit on-line. Díky dalšímu rozvíjení informačních technologií dochází k velkému využití internetu pro nakupování, používání sociálních sítí, hledání práce atd. Internet používáme nejen na přenosných počítačích, ale také v mobilních telefonech. Obecně lze říci, že informační technologie a služby na ně navázané (například internetové bankovníctví) více využívají lidé mladší (16-34 let) a lidé s vyšším vzděláním. Vzhledem k velké míře používání informačních technologií je třeba věnovat zřetel také na rozvíjení informační gramotnosti, což znamená mimo jiné dodržovat zásady bezpečnosti, etická pravidla a právní normy při práci s informacemi, a to nejen u mladých, ale zejména u starších lidí.

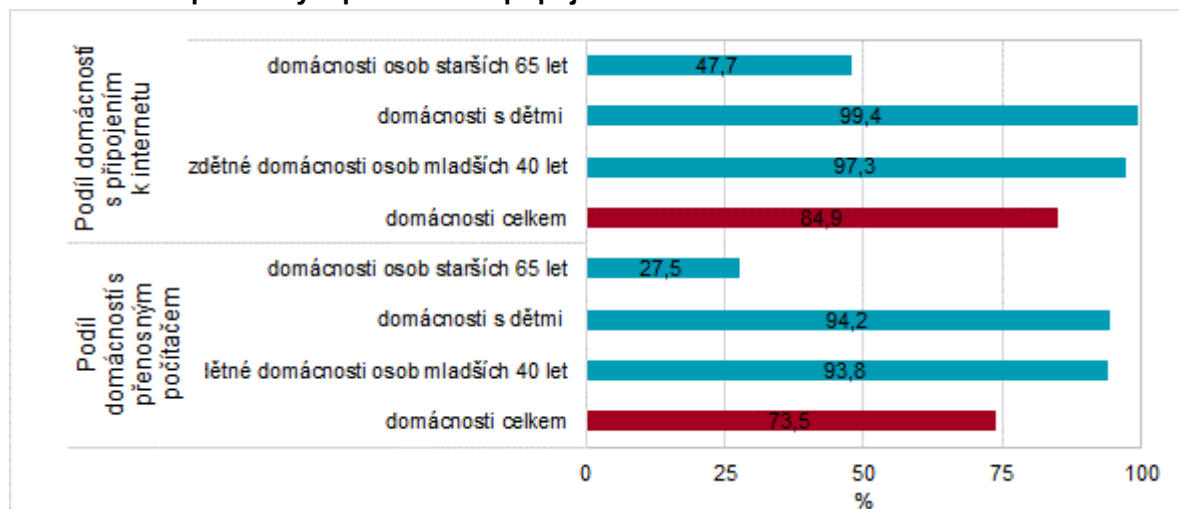
¹ Podle dat Českého telekomunikačního úřadu.

² Do přístupu k internetu z pevného místa řadíme připojení přes pevnou telefonní linku (xDSL), kabelovou TV (CATV), optickou síť (FTTx), WiFi nebo přes radiový signál.

³ Informace o využívání informačních a komunikačních technologií domácnostmi a jednotlivci zjišťuje výběrové šetření ČSÚ s názvem VŠIT.

KOMENTÁŘ

Domácnosti s přenosným počítačem a připojením k internetu v Praze v roce 2019

Z celkového počtu osob ve věku 16 a více let jich internet v mobilu používalo 72,8 %. Od roku 2011 se jejich podíl zvýšil o 56,7 procentních bodů. Z šetření ČSÚ dále vyplývá, že v roce 2019 bylo mezi uživateli internetu v mobilním telefonu více mužů (75,7 % mužů) než žen (70,2 % žen). Nejvíce ho používaly osoby ve věku 16-34 let, kde to bylo víc jak 90 % z této věkové skupiny. Zatímco ve věku 55+ jej nepoužívalo ani 39 %. Z celkového počtu vysokoškoláků využívalo internet v mobilu 80,2 % a z celkového počtu středoškoláků to byly téměř dvě třetiny (64,9 %). U osob se základním vzděláním jich používalo internet v mobilu téměř polovina (47,3 %).

Internetové bankovníctví již využívali dvě třetiny (66,9 %) osob ve věku 16 a více let. Mezi uživateli více dominoval vyšší podíl mezi muži (70,5 %) než mezi ženami (63,9 %). Podíl osob využívajících internetové bankovníctví podle věku byl nejvyšší u osob ve středním věku (35-54 let, 85,2 %), dále pak u mladých osob (16-34 let, 79,0 %) a nejméně u kategorie 55+ (39,5 %). Podle vzdělání využívalo internetové bankovníctví více než pětina (22,5 %) osob se základním vzděláním, u osob se středním vzděláním je to více než polovina (61,7 %) a mezi vysokoškoláky jsou to tři čtvrtiny osob (78,9 %).

Sociální sítě využívali s podobnou intenzitou jak muži, tak ženy. Rozdíly ve využívání sociálních sítí jsou spíše mezi jednotlivými věkovými skupinami. Jednoznačně nejvíce využívali sociální sítě mladí lidé. Mezi uživateli ve věku 16-34 let jich bylo 91,6 %. Avšak ani mezi osobami ve středním věku nebyl jejich podíl zanedbatelný (71,2 %). I podle ekonomické aktivity nejvíce dominují studenti, mezi nimiž bylo celkem 97,5 % uživatelů sociálních sítí. U zaměstnaných to pak bylo jen 68,7 % a vůbec nejmenší podíl byl mezi důchodci (11,2 %).

Využívání informačních technologií ve školství a zdravotnictví

Informační a komunikační technologie jsou v dnešní době již nezbytnou součástí snad všech odvětví. Proto, jak již bylo řečeno, je důležité věnovat pozornost rozvoji informační gramotnosti již od útlého věku. Prostor pro její rozvoj tak dostávají žáci již na 1. stupni ZŠ. Na základních školách v Praze připadalo v roce 2019 celkem 16,4 počítačů na 100 žáků. Mezi kraji se jedná o nejnižší počet, nejvíce jich mají

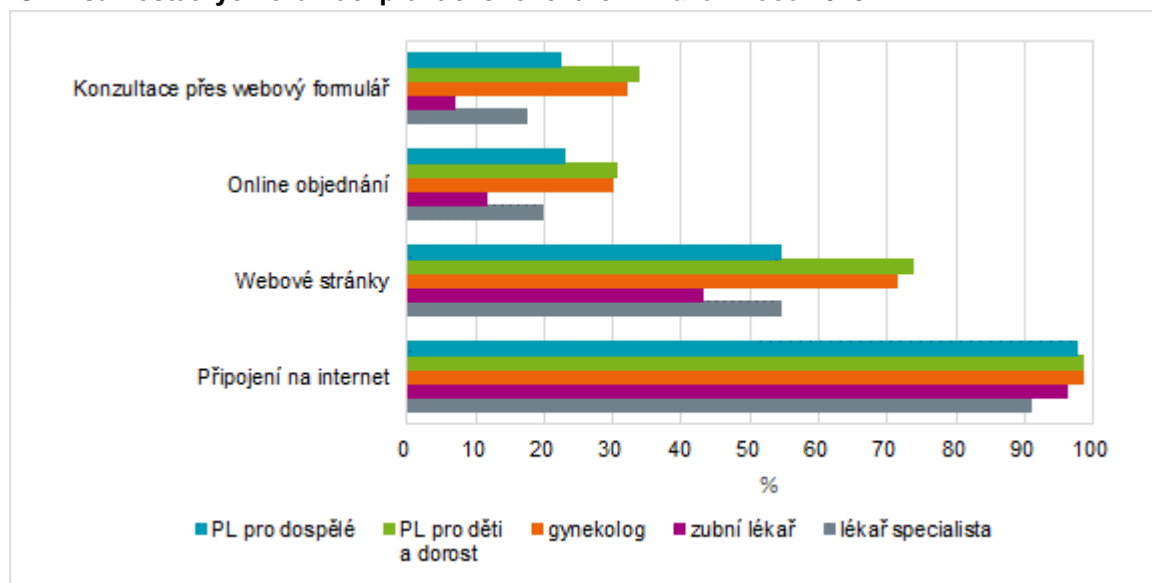
KOMENTÁŘ

v Moravskoslezském kraji. Podle typu převažovaly počítače stolní (10,7) nad přenosnými (5,7). Na druhém stupni připadalo na 100 žáků celkem 27,8 počítačů, a i zde převažovaly ty stolní (19) nad přenosnými (8,8).

Stále větší rozvoj v oblasti informačních a komunikačních technologií zaznamenává sektor zdravotnictví. Od roku 2011 se zvýšil podíl samostatných ordinací lékařů v Praze, které mají připojení k internetu, z 75,9 % na 94,5 % v roce 2019. Podle typu ordinace s připojením k internetu byl nejvyšší podíl u ordinací gynekologa (98,6 %), praktického lékaře pro děti a dorost (98,4 %) a praktického lékaře pro dospělé.

Oproti tomu stále zůstává poměrně nízký podíl ordinací v Praze, které mají webové stránky. V roce 2019 je mělo jen 53,4 % ordinací. S tím pravděpodobně souvisí i malý podíl ordinací lékařů, kam je možné objednat se online. V roce 2019 to umožňovalo jen 19,1 % samostatných ordinací. Podle typu ordinace byl nejvyšší podíl u ordinací praktického lékaře pro děti a dorost (30,6 %) a u gynekologa (30 %), nejmenší podíl pak byl u zubních lékařů (11,5 %). Ani konzultace přes webový formulář nejsou zatím zcela běžné. Umožňuje je pouhých 17,1 % ordinací lékařů.

ICT v samostatných ordinacích praktického lékaře v Praze v roce 2019

Další údaje o využívání informačních technologií naleznete zde:

<https://www.czso.cz/csu/xa/ict-v-mezikrajskem-srovnani-praha>

Kontakt:

Mgr. Lada Lebdušková
Oddělení informačních služeb
Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze
E-mail: lada.lebduskova@czso.cz